

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2015/14240
Karar No : 2019/6854

DAVACI : Mehmet KAMALAK

Hüseyinavni Ulaş Mah. Sözbir Yapı Koop. Erguvan
Konakları Yıldızkent/ERZURUM

DAVALI : Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı

Bilkent/ANKARA

VEKİLİ : Av. Cihan GÖNEN - (Aynı adreste)

DAVANIN KONUSU :

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nca 04/03/2014 tarih ve 28931 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Naklen veya Açıktan Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giriş Sınavlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 4. maddesi ile değiştirilen 7. maddesinin 1. fıkrasındaki "Araştırma Görevlisi kadrosuna başvurabilmek için ilana ilk başvuru tarihi itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak gerekir." düzenlemesinin iptali istenilmektedir.

DAVACININ İDDİALARI :

Anılan düzenlemenin, Anayasa'nın 70. maddesi ile 128. maddesinin 2. fıkrasına aykırı olduğu, araştırma görevlilerinin özlük hakları bakımından 2914 sayılı Kanuna, diğer maddeler bakımından ise 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na bağlı oldukları, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda 18 yaşını tamamlayanların Devlet memuru olabileceğinin düzenlendiği ve başka bir yaş sınırlaması getirilmediği, yönetmelik ile azami yaş koşulu getirilmesinin hukuka aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

DAVALININ SAVUNMASI :

Usul açısından, 04/03/2014 tarihinde yayımlanan Yönetmelik değişikliği için süresinde dava açılmadığından davanın süre yönünden reddedilmesi gerektiği; esas açısından ise, öğretim üyesi kadrolarına atanmak için tamamlanması gereken lisansüstü eğitim süreçleri ve üst akademik unvanlara tahsis edilmiş öğretim üyesi kadrolarına atanmak için alt akademik unvanlı öğretim üyesi kadrolarında doldurulması gereken süreler bir bütün olarak

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2015/14240
Karar No : 2019/6854

değerlendirildiğinde, yükseköğretim kurumlarınca ileriye dönük öğretim üyesi ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla araştırma görevliliği kadrolarına atanacak kişilerin belirli bir yaş sınırı içerisinde değerlendirilmesinin kamu yararı ve hizmet gereği olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ : Güngör Nurcan KALPAK

DÜŞÜNCESİ _____ :

Dava konusu işlemin iptali gerektiği düşünülmektedir.

DANIŞTAY SAVCISI _____ : Gülten HATİPOĞLU

DÜŞÜNCESİ:

Dava, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca 04/03/2014 tarih ve 28931 sayılı Resmî Gazete yayımlanan 31/07/2008 tarihli ve 26953 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Naklen veya Açıktan Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giriş Sınavlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 7. maddesinin 1. fıkrasındaki "Araştırma Görevlisi kadrosuna başvurabilmek için ilana ilk başvuru tarihi itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak gerekir." düzenlemesinin iptali istemiyle açılmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 5. maddesinde: "Yükseköğretim kurumlarının geliştirilmesi, verimlerinin artırılması, genişletilmesi ve bütün yurda yaygınlaştırılması amacına yönelik olarak yenilerinin açılması, öğretim elemanlarının yurt içinde ve dışında yetiştirilmeleri ve görevlendirilmeleri, üretim - insangücü - eğitim unsurları arasında dengenin sağlanması, yükseköğretime ayrılan kaynakların ve ihtisas gücünün dağılımı, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri doğrultusunda ülke, çevre ve uygulama alanı ihtiyaçlarının karşılanması, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim - öğretimi de kapsayacak şekilde planlanır ve gerçekleştirilir." kuralına yer verilmiş," Yükseköğretim Kurulunun Görevleri " başlıklı 7. maddesinde, Yükseköğretim kurumlarının bu Kanunda belirlenen amaç, hedef ve ilkeler doğrultusunda kurulması, geliştirilmesi, eğitim - öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve yükseköğretim Alanlarının ihtiyaç duyduğu

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2015/14240
Karar No : 2019/6854

öğretim elemanlarının yurt içinde ve yurt dışında Yetiştirilmesi için kısaca uzun vadeli planlar hazırlamayı, üniversiteler tahsis edilen kaynakların, bu plan ve programlar çerçevesinde etkili bir biçimde kullanılmasını gözetim ve denetim altında bulundurmaya Yükseköğretim Kurulunun görevleri arasında sayılmıştır. Aynı Kanunun 33. maddesinde " Araştırma görevlileri, yükseköğretim kurumlarında yapılan araştırma, inceleme ve deneylerde yardımcı olan ve yetkili organlarca verilen ilgili diğer görevleri yapan öğretim yardımcılarıdır. Bunlar ilgili anabilim veya anasanat dalı başkanlarının önerisi, Bölüm Başkanı, Dekan, enstitü, yüksekokul veya konservatuvar müdürünün olumlu görüşü üzerine rektörün onayı ile araştırma görevlisi kadrolarına en çok üç yıl süre ile atanırlar; atanma süresi sonunda görevleri kendiliğinden sona erer.(Ek cümle: 21/4/2005 – 53otuz beş/10 md.) Bunlar aynı usulle yeniden atanabilirler." hükmünü düzenlemiştir. Aynı Kanunun " Yönetmelikler " başlıklı 65. maddesinde ise, öğretim elemanlarının yetiştirilme esaslarının Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkartılacak yönetmelikle düzenleneceğini hüküm altına almıştır.

Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Naklen veya Açıkta Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giriş Sınavlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "Amaç" başlıklı 1. maddesinde "Bu Yönetmeliğin amacı, öğretim üyesi dışındaki öğretim elemanı kadrolarına yapılacak atamalarda uygulanacak merkezi sınav ve giriş sınavlarına ilişkin usul ve esaslarla bu sınavlara girecek adaylarda aranacak şartları belirlemektir." hükmü yer almış;"Dayanak" başlıklı 3. maddesinde " Bu Yönetmelik, 02/09/1983 tarihli ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 8 inci maddesi ile 04/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 65 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır." hükmüne yer verilmiştir."Merkezi Sınav ve Giriş Sınavlarına İlan ve Başvurma Şartları" başlıklı 6. maddesi, "Bu yönetmelik kapsamındaki öğretim elemanı kadrolarına yapılacak atamalarda genel olarak; A) 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde belirtilen şartları taşımak,.... şartı aranır. " hükmünü, "Özel şartlar" başlıklı 7.maddesinin 1. fıkrasında ise "– (1) Araştırma Görevlisi kadrosuna başvurabilmek için ilana ilk başvuru tarihi itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak gerekir." hükmünü içermektedir.

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2015/14240
Karar No : 2019/6854

Davacı tarafından, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun memuriyete girişte yaş koşulunu düzenleyen 40.maddesinde genel olarak 18 yaşını tamamlayanların devlet memuru olabileceği düzenlenmiştir; Kanunun 48. maddesinde ise genel şart olarak Kanunun 40. maddesindeki yaş şartlarını taşımak gerektiği belirtildikten sonra kurumların özel Kanun veya diğer mevzuatında aranan şartları taşımanın da özel şart olarak aranacağı düzenlendiği söz konusu Kanunda ,devlet memurluğuna atanmak için başka bir şart sınırlamasının getirilmediği kamugörevlisi statüsünde yapılan araştırma görevlisi hizmetinin Anayasasının 70.maddesine göre yürütülen bir kamu hizmeti olduğu açık bulunduğundan herhangi bir yasal düzenleme yapılmaksızın böyle bir kamu hizmetine girişte yönetmelik ile azami yaş koşulu getirilmesi hususunda hukuka uyarlık bulunmadığı ileri sürülmektedir.

2547 sayılı Kanun uyarınca "öğretim yardımcıları" kapsamında sayılan araştırma görevlileri yükseköğretim kurumlarında yapılan araştırma, inceleme ve deneylerde yardımcı olup yetkili organlarca verilen ilgili diğer görevleri yapmaktadırlar. Bir yönüyle öğretim üyeliğinin de ilk basamağını teşkil eden araştırma görevliliği kadrolarının yükseköğretim kurumları tarafından ileriye dönük öğretim üyesi ihtiyaçlarının planlanması kapsamında değerlendirilmesi gerektiğinde de kuşku bulunmamaktadır. Öğretim üyesi kadrolarına atanmak için tamamlanması gereken lisansüstü eğitim süreçleri ve üst akademik unvanlara tahsis edilmiş öğretim üyesi kadrolarına atanmak için alt akademik unvanlı öğretim üyesi kadrolarında doldurulması gereken akademik süreler bir bütün olarak değerlendirildiğinde, yükseköğretim kurumlarının ileriye dönük öğretim üyesi ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla araştırma görevliliği kadrolarına atanacak kişilerin belirli bir yaş sınırı içerisinde değerlendirilmesi kamu yararı ve hizmet gereğidir.

Dolayısıyla, 2547 sayılı Yasa başta olmak üzere ilgili mevzuat gözönüne alındığında araştırma görevliliği ve öğretim üyeliğinin bir kamu görevi olduğu dikkate alındığında kamu görevinin yerine getirilebileceği üst yaş sınırının da göz önüne alınmak suretiyle yükseköğretime ayrılan kıt kaynaklarla yetiştirilmiş ihtisas gücü ile eğitim unsurları arasındaki dağılımda verimlilik en üst düzeyde gerçekleştirilmesinin amaçlanarak düzenleme yapılabileceği açıktır. Ayrıca, yukarıda anılan Kanunda ifade edilen Yükseköğretim Kurulunun öğretim elemanlarının yurt içinde ve yurt dışında yetiştirilmesi için kısa ve uzun vadeli planlar hazırlama görevi de böyle bir yaş

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2015/14240
Karar No : 2019/6854

planlamasını gerektirmektedir.

Bu durumda, Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Naklen veya Açıktan Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giriş Sınavlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 7. maddesinin 1. fıkrasında yer alan dava konusu "Araştırma Görevlisi kadrosuna başvurabilmek için ilana ilk başvuru tarihi itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak gerekir. " ibaresinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Sekizinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

MADDİ OLAY VE HUKUKİ SÜREÇ :

24/04/1979 doğumlu olan davacı tarafından, 20/10/2015 tarihinde Atatürk Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde açılan araştırma görevlisi kadrosu için ALES ve YDS'den yeterli puanları aldığı halde dava konusu Yönetmelik hükmünde aranan yaş koşulunu sağlayamadığından bahisle anılan düzenlemenin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İNCELEME VE GEREKÇE:

USUL YÖNÜNDEN:

Davalı idarenin usule ilişkin iddiası kabul edilmeyerek işin esasına geçilmiştir.

ESAS YÖNÜNDEN:

İlgili Mevzuat:

Davanın açıldığı tarihte yürürlükte bulunan 31/07/2008 tarih ve 26953 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Naklen veya Açıktan Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giriş Sınavlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 'Dayanak' başlıklı 3. maddesinde; Yönetmeliğin, 02/09/1983 tarih ve 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2015/14240
Karar No : 2019/6854

Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 8. maddesi ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 65. maddesine dayanılarak hazırlandığı hükme bağlanmış olup 'Özel Şartlar' başlıklı 7. maddesinde; "Araştırma Görevlisi kadrosuna başvurabilmek için otuz beş yaşından gün almamış olmak gerekir." hükmü; 04/03/2014 tarih ve 28931 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile "Araştırma Görevlisi kadrosuna başvurabilmek için ilana ilk başvuru tarihi itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak gerekir." şeklinde değiştirilmiştir.

Dava Konusu Yönetmeliğin 7. maddesinin 1. fıkrasındaki **"Araştırma Görevlisi kadrosuna başvurabilmek için ilana ilk başvuru tarihi itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak gerekir."** İbaresinin İncelenmesi:

Anayasamızın 124. maddesi uyarınca Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzelkişilerinin, kendi görev alanlarını ilgilendiren Kanunların ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelik çıkarabilecekleri hükme bağlanmıştır. Anayasamızın ilgili hükmü ve normlar hiyerarşisi bağlamında, bir yasa hükmüne dayalı olarak hazırlanan yönetmelikler ile yasa hükümlerine açıklık getirilmesi ve yasa hükümlerinin uygulamaya geçirilmesi amaçlanmakta olup kanun koyucu tarafından idareye tanınan düzenleme yetkisinin başta kamu yararı olmak üzere hizmet gerekleri, hukuk devleti, hukuk güvenliği ve kazanılmış haklara riayet ilkelerine uygun olarak kullanılması gerekmektedir.

Anayasamızın 'Yükseköğretim kurumları' başlıklı 130. maddesinin 9. fıkrasında; öğretim elemanlarının görevleri, unvanları, atama, yükselme ve emeklilikleri, öğretim elemanı yetiştirme, hususlarının Kanunla düzenleneceği kurala bağlanmış olup madde hükmü lafzından, öğretim elemanı olarak atanacak kişiler için aranacak yaş şartına yönelik düzenlemelerin Kanunla yapılması gerektiği; anılan Yönetmeliğin ise; öğretim üyesi dışındaki öğretim elemanı kadrolarına yapılacak atamalarda uygulanacak merkezi sınav ve giriş sınavlarına ilişkin usul ve esaslarla bu sınavlara girecek adaylarda aranacak şartları düzenlediği anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan; anılan Yönetmeliğin dayanağını oluşturan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 65. maddesinin (a) fıkrasının 5. bendinde; öğretim elemanlarının yetiştirilme esaslarının yönetmelikle düzenleneceği hükmüne yer verilmiş; 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin ek 8. maddesinde yer alan "sınava katılabilecekler ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar YÖK tarafından çıkartılacak Yönetmelikle belirlenir." ibaresindeki "sınava katılabilecekler" ifadesi Anayasamızın 130. maddesine aykırı olması (sınava katılabileceklerin niteliğinin kadroya atanma niteliği olduğu ve kanunla düzenlenmesi gerektiği gerekçesiyle) nedeniyle Anayasa Mahkemesi'nin 05/11/2009 tarih ve E:2006/120, K:2009/151 sayılı kararıyla iptal edilmiş olup yaş koşuluna ilişkin herhangi bir düzenleme Yönetmeliğin dayanağını oluşturan yasa hükmünde yer almamıştır.

Bu kapsamda; araştırma görevliliğine atanmada aranacak yaş şartına ilişkin düzenlemelerin ancak Kanunla yapılabileceği; mevzuatta ise yaş şartına ilişkin herhangi bir yasal düzenleme bulunmadığı, Yönetmelik hükmüyle otuz beş yaş şartını getiren düzenlemenin ise üst hukuk normlarına aykırı olduğu anlaşıldığından, dava konusu Yönetmeliğin 7. maddesinin 1. fıkrasında hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Dava konusu Yönetmeliğin 7. maddesinin 1. fıkrasında yer alan "Araştırma Görevlisi kadrosuna başvurabilmek için ilana ilk başvuru tarihi itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak gerekir." ibaresinin İPTALİNE,

2. Ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 258,20-TL yargılama giderinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine,

3. Posta giderleri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra istemi halinde davacıya iadesine,

4. Bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere,

11/07/2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan   **Üye**   **Üye**   **Üye**   **Üye**
Yüksel   **Yücel**   **Tülay**   **Muharrem**   **Ali**

T.C.
DANIŞTAY
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2015/14240
Karar No : 2019/6854

ÖZTÜRK BULMUŞ BULGURCU ÖZKAYA ÖZGÜR

YARGILAMA GİDERLERİ:

Başvuru Harcı :42,60-TL

Karar Harcı :57,60-TL

YD Harcı :45,60-TL

Posta Gideri : 112,40-TL

TOPLAM : 258,20-TL